

Лілія Терехова
доцент кафедри лексикології та стилістики англійської мови
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Анастасія Гринчук
бакалавр факультету романо-германської філології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ У РОМАНІ КОЛЛІН ГУВЕР “*IT ENDS WITH US*”

Мовлення – не єдиний спосіб спілкування. Люди обмінюються інформацією й за допомогою інших засобів – жестів, міміки, погляду, поз, рухів тіла, які часто поєднуються в різних комбінаціях. Усе це невербальні (несловесні) засоби (Гандзюк, 2014, с. 42).

Невербальна комунікація візуалізує емоції та почуття людини, це фізична реакція на події, що відбуваються. До фундаментальних емоцій, що виникли в ході еволюції людини, зараховують радість, смуток, страх, інтерес, здивування, гнів, огиду, зневагу, сором, вину. Кожна з емоцій пов’язана з певними психічними переживаннями і, відповідно, зазвичай проявляється через характерну для цієї емоції міміку.

На думку Т. Заболотної, невербальний спосіб вираження емоцій переважає над вербальним, оскільки емоція – це короткотривале почуття, і ми нерідко відчуваємо труднощі, намагаючись підібрати найбільш влучні мовні засоби її вираження (Заболотна, 2023, с. 176). Невербальні засоби комунікації здебільшого є відображенням емоційного стану людини.

Тексти художніх творів є джерелом для дослідження невербальної поведінки людини. Розглянемо декілька прикладів використання невербальних засобів вираження емоцій американською письменницею Коллін Гувер у романі “*It Ends with Us*”, де характери персонажів розкриваються не лише за допомогою вербального компоненту, а й через

жести та міміку. У творі розгортається складний любовний трикутник між головною героїнею – сильною, наполегливою та емоційно чутливою дівчиною Лілі, її колишнім коханням – Атласом та привабливим нейрохірургом Райлом Кінкейдом, який згодом виявляється аб'юзером.

Стосунки головних героїв наповнені глибокими внутрішніми переживаннями та конфліктами, які у деяких випадках виражаються за допомогою використання паралінгвістичних засобів у тексті роману. Наприклад, тон голосу Атласа передає його розважливу та спокійну натуру. Він не тисне на почуття Лілі, поводить з гідністю, стримано, контролюючи свої емоції – як справжній чоловік. Це видно з наступного епізоду: “*Atlas clears his throat and then, in a much quieter voice, he says, “I know it’s not like a real gift”*” (Hoover, с. 49).

Важливу роль у взаємодії героїв відіграють тактильно-кінестетичні засоби. Наприклад, поцілунок Райлом Лілі, що описується у фразі “*He leans in and kisses me on the forehead*” (Hoover, с. 77), спочатку сприймається як акт ніжності, турботи та підтримки коханої. Однак із розвитком сюжету стає очевидним, що за цією поведінкою ховається токсична динаміка стосунків, оскільки Райл виявляється схильним до маніпуляцій та агресії.

Розкриття емоційного стану головної героїні також здійснюється за допомогою невербальних засобів. Зокрема, кінетичні прояви, як-от “*I close my eyes briefly and inhale a steadying breath...*” (Hoover, с. 68), підкреслюють спробу героїні заспокоїтись і приховати емоційний стан, викликаний близькістю Райла та його низьким, глибоким голосом, що лунає безпосередньо за нею. Це свідчить про її прагнення взяти під контроль свої почуття і приховати емоційну реакцію на зовнішні подразники. Приклад екстралінгвістичного невербального засобу спілкування знаходимо у реченні “*I sigh, relieved. “Please. I hate this”*” (Hoover, с. 77). У цьому випадку полегшене зітхання свідчить про майже вдалу спробу Лілі вийти із незручної ситуації, яка виникла внаслідок обговорення особистих тем.

Отже, жести та фізичні реакції часто видають мотиви та почуття

літературних персонажів. Коллін Гувер вміло зображає невербальну поведінку протагоністів свого твору, використовуючи лінгвістичні засоби для позначення рухів тіла та міміки, що допомагає глибше передати внутрішні переживання героїв та підкреслити їх емоційний стан.

Список використаної літератури

1. Гандзюк О. (2014). Невербальні засоби спілкування в романі Ірини Вільде «Сестри Річинські». *Науковий журнал*. № 2. С. 41-49.
2. Заболотна Т. (2023). Невербальні та вербальні компоненти спілкування як засоби вираження емоцій. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 61. Том 1. С. 175-181.
3. Hoover Colleen. It Ends with Us. URL: <https://icrrd.com/public/media/15-05-2021-052358It-Ends-with-Us.pdf> (дата звернення: 29.03.2025).